

ע"פ 41801/05/16 - ראמי פתיחה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 41801-05-16 פתיחה נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אביגדור דורות
המערער:
נגד
המשיבה:
מדינת ישראל
ראמי פתיחה

ב"כ המערער: עו"ד מחמוד רבאח

ב"כ המשיבה: עו"ד טל מושקוביץ

פסק דין

לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) (להלן- "בית משפט קמא") מיום 6.4.16 בתיקים תת"ע 6907-02-14 ותת"ע 7854-03-14. בתיקים הנ"ל הורשע המערער, על פי הודאתו, וערעורו מכון כלפי גזר הדין.

ההליך בבית משפט קמא

1. בית משפט קמא הרשיע ביום 9.2.16 את המערער, על פי הודאתו, בשני כתבי אישום, בעבירות נהיגה ברכב כשתוקף רישיון הנהיגה פקע וחלפו למעלה מ- 6 חודשים מיום פקיעת התוקף, בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן-"הפקודה"). העבירות בוצעו בתאריכים 31.12.2013 ו- 1.3.2014.

2. ביום 6.4.16 נשמעו הטיעונים לעונש וניתן גזר הדין. סנגורו של המערער בבית משפט קמא טען, בין היתר, כי בחודש אוגוסט 2015 הורשע המערער בשלושה כתבי אישום שצורפו יחד, בבחינת "ניקוי שולחן", ובעקבות כך, נגזר על המערער מאסר בפועל. הסנגור ציין כי "משום מה לא צורפו התיקים אז לחבילה".

3. בית משפט קמא ציין בגזר דינו כי רישיון הנהיגה של המערער פקע בשנת 2004 ומאז לא חודש, כי עמוד 1

לחובתו של המערער 189 הרשעות קודמות וכי לאור מכלול הנסיבות שפורטו בגזר הדין, ראוי להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל, לצד פסילה מלקבל רישיון נהיגה ועונש צופה פני עתיד. על המערער נגזרו עונש של מאסר בפועל למשך 30 ימים, מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, פסילה מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים וקנס בסך של 800 ₪.

תמצית טיעוני המערער

4. בהודעת הערעור, ביקש המערער כי יוטל עליו עונש שאינו כולל רכיב של מאסר בפועל, אלא מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. בדיון לפני, הוסיף ב"כ המערער וביקש אף את ביטול עונש פסילת הרישיון בפועל לתקופה של 6 חודשים.
5. ב"כ המערער ריכז את טיעונו בהתנהגות התביעה במהלך התיק הקודם, שבו נגזר על המערער עונש מאסר בפועל, בצד עונשים נוספים, בגין שלושה כתבי אישום שצורפו יחד (פ"ל 9465-01-12) (להלן-"**המשפט הקודם**"). לטענתו, אילו המשיבה הייתה מגלה את דבר קיומם של שני כתבי האישום הנוספים, בהם עוסק ערעור זה, היה המערער מבקש לצרף גם אותם במסגרת "ניקוי השולחן" והדבר היה מונע את המצב דהיום, שבו המערער ריצה עונש מאסר בפועל ולאחר שחרורו מן הכלא, נשלח מחדש לתקופה של מאסר בפועל.
6. ב"כ המערער הסביר בדיון בפני, כי המערער אינו מייחס לתביעה הטעיה בזדון, עקב אי גילוי כתבי האישום הנוספים בזמן המשפט הקודם, אולם מדובר ברשלנות מצד התביעה, שהייתה אמורה לדעת על כתבי האישום הנוספים ותפקידה מחייב גילוי מסוג זה, בהיותה מייצגת גם אינטרס ציבורי.
7. ב"כ המערער הוסיף וטען, כי בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי למועד שחלף מאז ביצוע העבירות ולכן שגה בכך שלא גזר על המערער עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.
8. בסיום הדיון, אפשרתי למערער להוסיף דברים בעצמו. המערער ציין כי אמנם הספיק לצבור 180 עבירות תעבורה, אולם מרביתן קשורות בדוחות על הסעת נוסעים בשכר, כי הוא אינו עבריין תנועה (לדבריו: "לא ברחתי משוטר ולא עברתי באדום") כאשר תקופה זו הסתיימה בשנת 2000, כאשר לאחר מכן, הפסיק לעסוק בהסעת נוסעים בשכר. המערער טען עוד, כי צבר חובות בסך העולה על 50,000 ₪ בגין קנסות שהוטלו עליו וכי קשייו הכלכליים מנעו ממנו לשלם את הקנסות, דבר המונע ממנו לקבל רישיון נהיגה. מטרתו היא להגיע להסדר על תשלום החובות הנ"ל, לקבל רישיון נהיגה ולהתפרנס מנהיגה.

תמצית טיעוני המשיבה

9. ב"כ המשיבה טענה בדיון כי אין למערער אלא להלין על עצמו, בכך שלא צירף את שני כתבי האישום נשוא ערעור זה, לתיקים שנדונו במשפט הקודם. למערער, כך נטען, נמסרו הדוחות בעת שנתפס בנהיגה ללא רישיון ואין הוא יכול להישמע בטענה, שלא הכיר את כתבי האישום הנוספים.
10. עוד נטען מטעם המשיבה, כי במסגרת הטיעונים לעונש בבית משפט קמא, עורר הסנגור את הנושא ובית משפט שקל בגזר דינו את ההשלכות של אי צירוף שני כתבי האישום, לאישומים שנדונו במשפט הקודם.
11. ב"כ המשיבה, שטענה בכישרון ובאופן מאוזן, ציינה, כי למערער הן עבר תעבורתי מכביד ביותר, הכולל 178 הרשעות, והן עבר פלילי ובנסיבות אלה, קשה לראות כיצד עונש שיקומי (עבודות שירות) הינו רלבנטי ביחס למערער.
12. ב"כ המשיבה הפנתה לפסיקה הנוגעת לעונשים המקובלים בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון בתוקף והצביעה על כך, שבתי המשפט גוזרים עונשי מאסר בגין עבירה זו, לתקופות שבין 5 ל- 15 חודשי מאסר בפועל.
13. אשר לעובדה כי קשיו הכלכליים של המערער מנעו ממנו לשלם את הקנסות, ועקב כך, נמנע ממנו לקבל רישיון נהיגה, טענה המשיבה, כי אף אם הקושי הכלכלי עומד כחוצץ בין המערער לבין הוצאת הרישיון, המערער נהג באופן פסול, כאשר בחר במודע לנהוג ברכב, למרות אי חידוש רישיונו מאז 2004.

דין והכרעה

14. עיון בגזר דינו של בית משפט קמא מלמד, כי בית המשפט הנכבד התייחס לטענת המערער, בדבר אי צירוף שני כתבי האישום נשוא הערעור, לכתבי האישום הקודמים והתחשב בכך בשיקולי הענישה. בית משפט קמא סבר, כי למרות האמור, מדובר בשתי עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, כאשר ברקע עבר מכביד של המערער ולאחר שלקח בחשבון כי המערער נדון למאסר בפועל בגין התיקים הקודמים וכי פקיעת הרישיון נובעת משיקולים כלכליים, החליט כי העונש ההולם מחייב הטלת עונש מאסר בפועל.
15. כידוע, אין ערכאת הערעור מחליפה את שיקול דעתה בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, בכל הנוגע לגזירת דינו של נאשם אלא בנסיבות חריגות, כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית הבולטת על פניה, או שהעונש שנגזר על ידה חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות (ע"פ 6809109 מלינובסקי נ' מדינת ישראל).

16. במשפט הקודם (בו נגזר דינו של המערער בחודש נובמבר 2015), הורשע המערער בנהיגה בזמן פסילה, שימוש ברכב ללא ביטוח, הסעת נוסעים במספר העולה על המצוין ברישיון ובנהיגה כשתוקף הרישיון פקע למעלה מששה חודשים קודם לכן. בית המשפט הדגיש באותו מקרה, כי המערער נשלח לממונה על עבודות שירות, בכדי לבחון התאמתו לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, אולם המערער בחר שלא לנצל הזדמנות זו ולא התייצב בפני הממונה. בית המשפט ציין בגזר דינו, כי ניתן למקם את עונש המאסר ברף הנמוך של מתחם הענישה ודן את המערער למאסר של 30 ימים, תוך הפעלת שני מאסרים על תנאי בשני פסקי דין שונים (האחד, משנת 2009 והשני, משנת 2011) באופן מצטבר. כתוצאה מכך, נשלח המערער למאסר של שבעה וחצי חודשי מאסר בפועל, בנוסף לרכיבי ענישה נוספים.

17. ביום הדיון בפניי, טען ב"כ המערער, כי למרות שמרשו לא שיתף פעולה במשפט הקודם עם הממונה על עבודות שירות, המצב היום הוא שונה, מאחר והמערער יודע בעקבות כך " מה זה מאסר בפועל" והיום - "הלך המחשבה שלו שונה".

קשה לקבל את טענת המערער בהקשר זה. ראשית, המאסר בפועל שנגזר עליו במשפט הקודם, אינו מאסרו הראשון. עיון בתדפיס המידע הפלילי, מלמד כי בחודש אוגוסט 2015 נגזר על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים, בגין הסעת שוהים שלא כדין (בתיק 34833-4-2015). שנית, מדובר בגזר דין מחודש נובמבר 2015, דהיינו, חלפו מאז 8 חודשים בלבד. דברים אלה, מטילים צל שלילי על בקשת המערער להמיר את עונש המאסר בפועל בעונש שיקומי.

18. זאת ועוד. המערער בעצמו ביקש להוסיף דברים על טיעוניו של ב"כ. לדבריו, מרבית עברו התעבורתי (עד שנת 2000) קשור להסעות בשכר, הנוגעות לאופן פרנסתו, להבדיל, מעבירות תנועה מובהקות, כמו נסיעה באור אדום.

עיון בתדפיס המידע הפלילי (תעבורה) של המערער, מלמד כי המערער לא דיין בדבריו, בלשון המעטה. ראשית, העבירה בה הורשע המערער בתיק 34833-04-15 הייתה הסעת שוהים שלא כדין. שנית, בחודש אוגוסט 2011 הורשע המערער בנהיגה ללא רישיון בתוקף, בבית משפט השלום לתעבורה בירושלים ונדון למאסר בפועל של 30 ימים. באופן דומה הורשע המערער בעבירה זוהי בחודש ינואר 2010 בבית משפט השלום לתעבורה בירושלים, ושוב בשנת 2009 ע"י אותו בית משפט ונדון למאסר בפועל של 21 ימים ושוב בשנת 2007 ע"י בית משפט השלום לתעבורה ברמלה וכך גם בשנת 2006 בבית משפט השלום לתעבורה בנצרת. שלישית, למערער הרשעות קודמות רבות (מכוח סעיף 229 (ח2) לחוק סדר הדין הפלילי) בגין אי ציות לתמרורים ובגין נהיגה בחוסר זהירות תוך סיכון עוברי דרך ואף נהיגה כשברמזור אור אדום. אם לא ניתן לתת אמון מלא בדברי המערער באולם בית המשפט, כיצד ניתן לתת אמון ברצונו הכנה בשיקום.

19. סיכומי של דבר, גזר דינו של בית משפט קמא נראה בנסיבות המקרה מאוזן ורכיב המאסר בפועל לתקופה של 30 ימים אינו חורג מרמת הענישה המקובלת, בוודאי בשים לב לעברו המכביד של המערער ולעובדה שהוא נוהג במשך שנים רבות, בידעו כי רישיונו פקע כבר בשנת 2004, מבלי

שהעונשים הקלים שהוטלו עליו מביאים להרתעה כלשהי. הקשיים הכלכליים אינם יכולים להוות צידוק להתעלמות חוזרת ונשנית מחוקי התעבורה.

20. באשר לרכיב הפסילה מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, איני רואה מקום להתערב בשיקול דעתו של בית משפט קמא, אשר מצא מקום להוסיף עונש זה, כמקובל בפסיקת בתי המשפט בנסיבות דומות.

סוף דבר

21. ערעורו של המערער נדחה.

22. המערער יתייצב לריצוי מאסרו בתחנת המשטרה במגרש הרוסים בירושלים ביום 7.8.16 עד השעה 08:30.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ל' סיוון תשע"ו, 06 יולי 2016, בהעדר הצדדים.